

Херсонські дачі

Звіт за результатами соціологічного онлайн-дослідження

Дослідження проведено БО «Фонд громади міста Херсон «Захист» в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Pact в Україні. Зміст продукту є винятковою відповідальністю Pact та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

Відтворення та використання будь-якої частини цього продукту в будь-якому форматі, включаючи графічний, електронний, копіювання або використання будь-яким іншим способом з обов'язковим посиланням на джерело.

Травень

2024

Загальна інформація про дослідження

Методологія: онлайн-опитування за інтерактивною структурованою анкетною, посилення на яку відправлялося потенційним респондентам із бази даних (дослідницької онлайн-панелі Херсонської громади). Вибірка сформована на основі демографічних показників станом на 1 січня 2022 року. За таких показників похибка дослідження не перевищує 5% з вірогідністю 0.95. У вибірці представлені як херсонці, які зараз знаходяться в громаді, так і ті, хто виїхав з Херсона після 24.02.2022 і перебуває зараз в інших областях України або за кордоном. Офіційні дані щодо міграцій херсонців наразі відсутні, тому немає можливості оцінити представленість у вибірці респондентів за цією ознакою, проте існують підстави вважати, що співвідношення у вибірці респондентів, які залишились в громаді є більшим, ніж у реальності, що може впливати на результати дослідження.

Мета дослідження: оцінити завдану дачним господарствам шкоду та з'ясувати наміри щодо майбутнього дач та дачних кооперативів у Херсоні.

Обсяг вибірки: 402 респондентів.

Терміни проведення польового етапу: з 18 по 30 квітня 2024 року.

Замовник дослідження: Фонд громади міста Херсон «Захист».

Виконавці дослідження:

- Олег Сінаюк (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, директор);
- Микола Гоманюк (Херсонське обласне відділення Соціологічної асоціації України, голова);
- Ігор Даниленко (ТОВ Нью Імідж Маркетинг Груп, аналітик).

Дослідницька група продовжує роботу над збільшенням та вдосконаленням онлайн-панелі мешканців Херсонської міської громади з метою її максимального наближення до показників генеральної сукупності і запрошує усіх херсонців долучитися до панелі. Це можна зробити за посиланням: <https://lemur.ua/sign-up>

Важко собі уявити Херсонську громаду без дач. **Дача**, та ще й на воді, – це херсонська релігія. Більше половини (**58%**) херсонських сімей мали дачі до початку повномасштабного вторгнення. Для більшої частини херсонців дачі – це і сільськогосподарська ділянка, яка допомагала з овочами та фруктами, і місце відпочинку. Хоча такий традиційний спосіб використання дач, сформований ще в радянські часи, очевидно починав змінюватися. Для **19%** опитаних дача була місцем тривалого проживання, а **4%** власників дач надавали на дачах послуги, займалися там бізнесом.

На жаль, лише у **7%** опитаних дачі залишились без змін. У більшості ж дачі в 2022-2024 рр. були затоплені, повністю зруйновані, пошкоджені, пограбовані чи заміновані. Ще **24%** сказали, що не знають, що з їхніми дачами зараз. Для **84%** респондентів відвідування їх дач не є можливим. Таким чином дачі стали ще одним виміром херсонської трагедії.

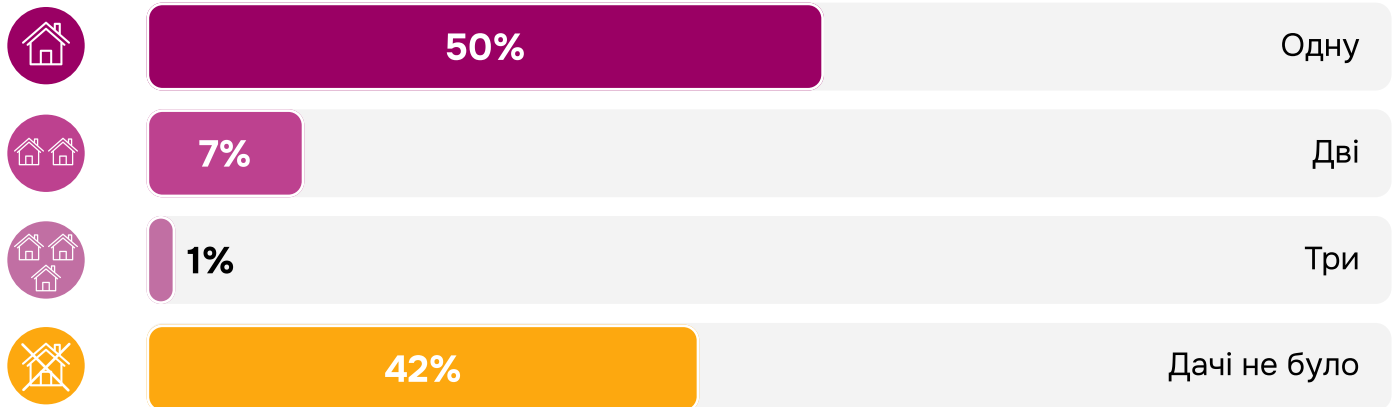
Проте **80%** херсонців (власників дач) збираються відбудувати свої дачі і повертатися до дачного життя. Якщо говорити про всіх опитаних, **26%** з них вважають, що варто було би скористатися обставинами і обмежити відбудову зруйнованих дач, які знаходяться поблизу Національного парку «Нижньодніпровський», компенсавши збитки власникам дач. **5%** вважають, що заміновані території, де є дачі, можна передати до природо-заповідного фонду. А от якщо говорити взагалі, то вже **51%** опитаних вважають, що в Херсонській області варто збільшувати кількість та площу об'єктів природо-заповідного фонду на небезпечних для людини територіях (замінованих, постраждалих від затоплення).

Важлива зміна відбувалася у сприйнятті майбутнього Каховського водосховища. За даними опитування, у **4,25 рази** порівняно з жовтнем 2023 року зменшилась кількість тих, хто вважає, що Каховську ГЕС треба відбудувати такою, якою вона була. Останні показники можуть говорити про певний екологічний зсув в свідомості опитаних, про те, що для значної частини херсонців відновлення, відбудова – це не лише «повернути все, як було», а й можливість переосмислити громаду.

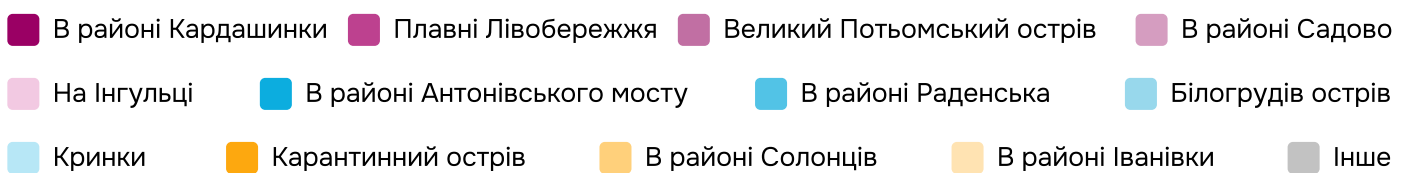
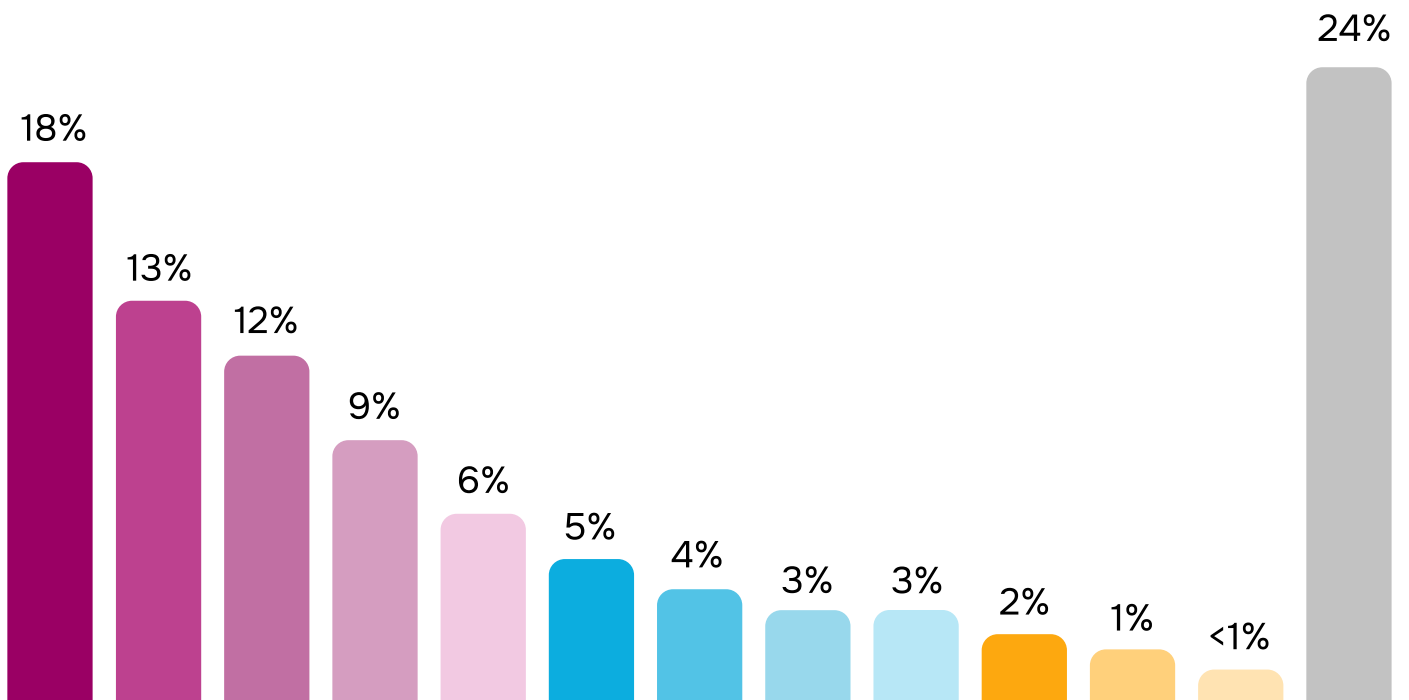
Розподіл відповідей

Частка власників дач серед херсонців (N=402), %

Q.: Чи мала ваша сім'я дачу в Херсонській області до початку війни?

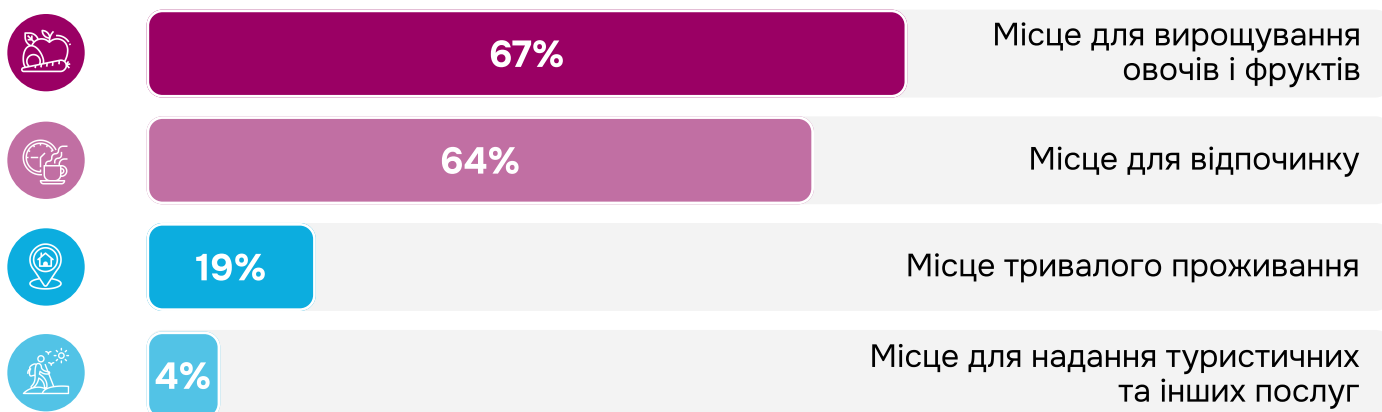
Місцезнаходження дач жителів Херсону (N=402), %

Характер використання дач херсонцями (N = 236 – ті, у кого була дача/дачі до початку війни), %

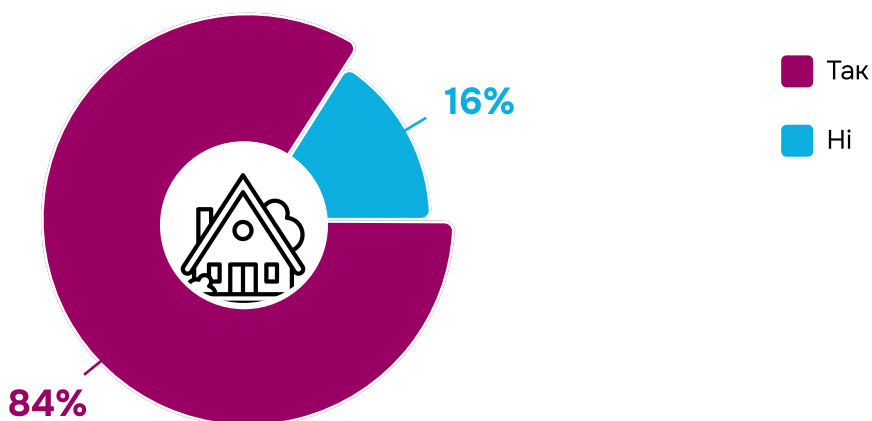
Q.: Чим переважно була дача для вашої сім'ї?

Множинні відповіді

Значення дачі для харчування херсонців, N = 236 (ті, у кого була дача/дачі до початку війни), %

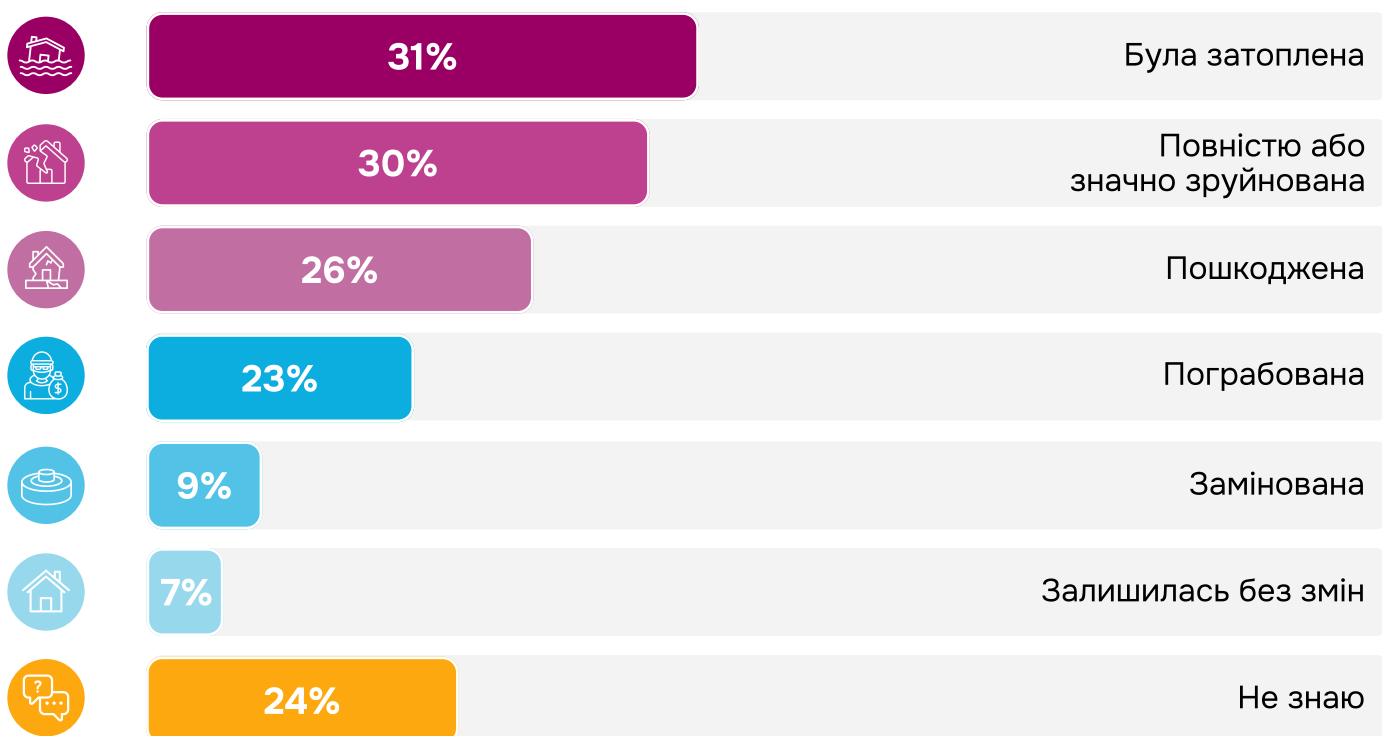
Q.: Чи допомагала вам дача у забезпеченні продуктами харчування?

Стан дач жителів Херсону (N = 275 – загальна кількість дач респондентів), %

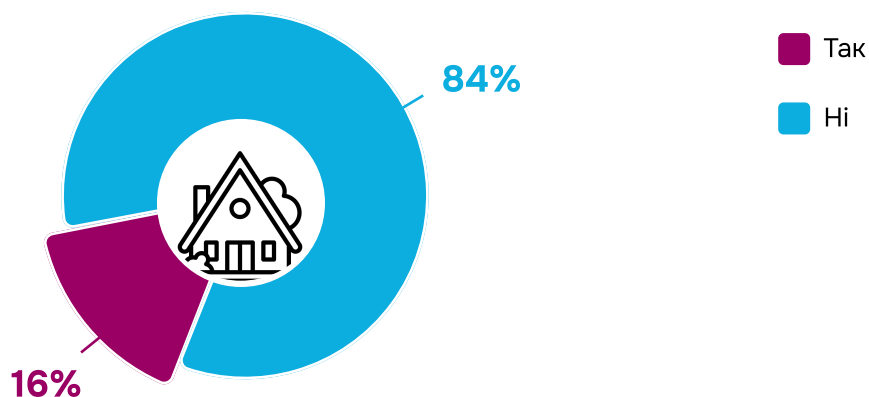
Q.: В якому стані зараз знаходиться ваша дача?

Множинні відповіді

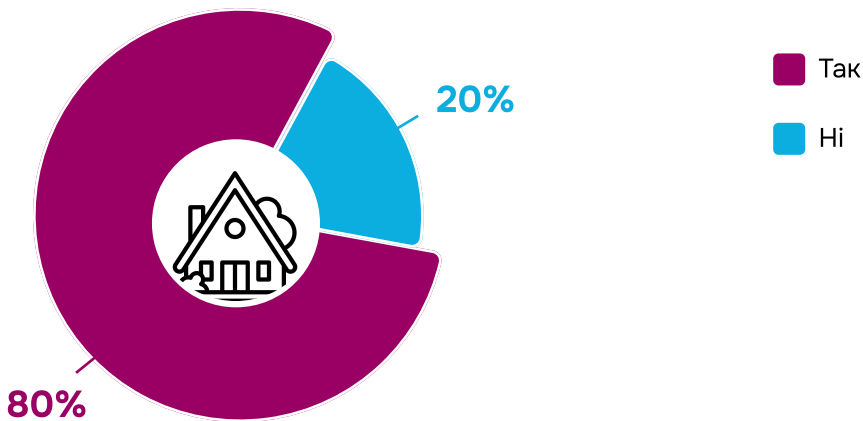
Доступність дач (N = 275 – загальна кількість дач респондентів), %

Q.: Чи маєте ви можливість зараз туди дістатися?

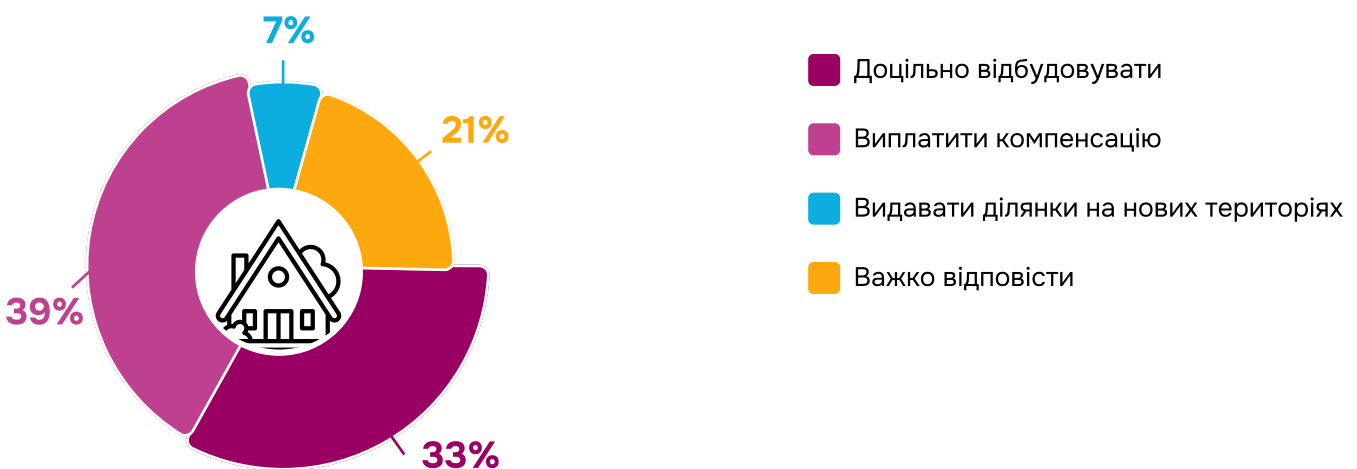
Плани відбудувувати дачі (N = 189 – респондент, чиї дачі було зруйновані / пошкоджені), %

Q.: Чи збираєтесь ви відбудувувати дачу?

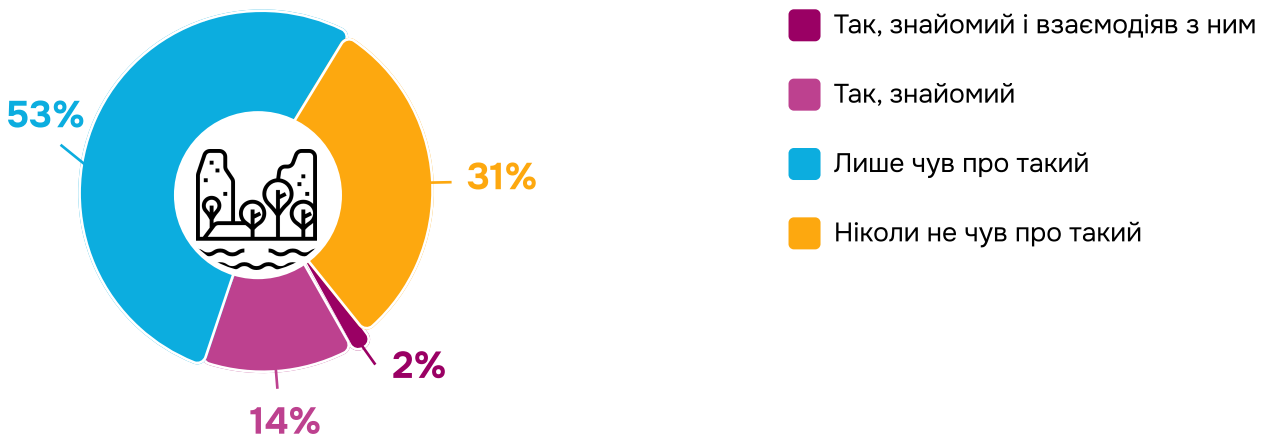
Загальна оцінка доцільності відбудови кооперативів (N=402), %

Q.: Як ви вважаєте, чи більш доцільно відбудувувати дачні кооперативи, які були повністю зруйновані, чи краще було би виплатити компенсації за знищене майно чи видавати їх власникам ділянки на нових територіях?

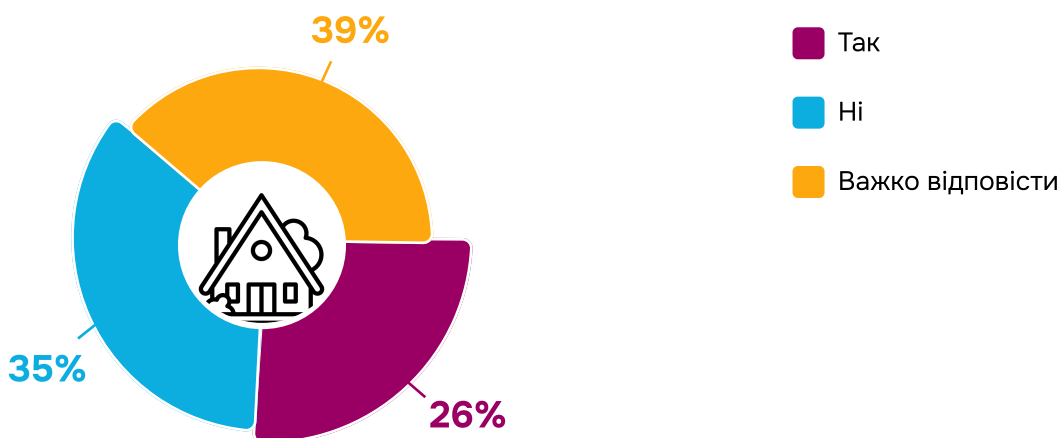
Знайомість з діяльністю Національного природного парку «Нижньодніпровський» (N=402), %

Q.: Чи знайомі Ви з діяльністю Національного природного парку «Нижньодніпровський»?

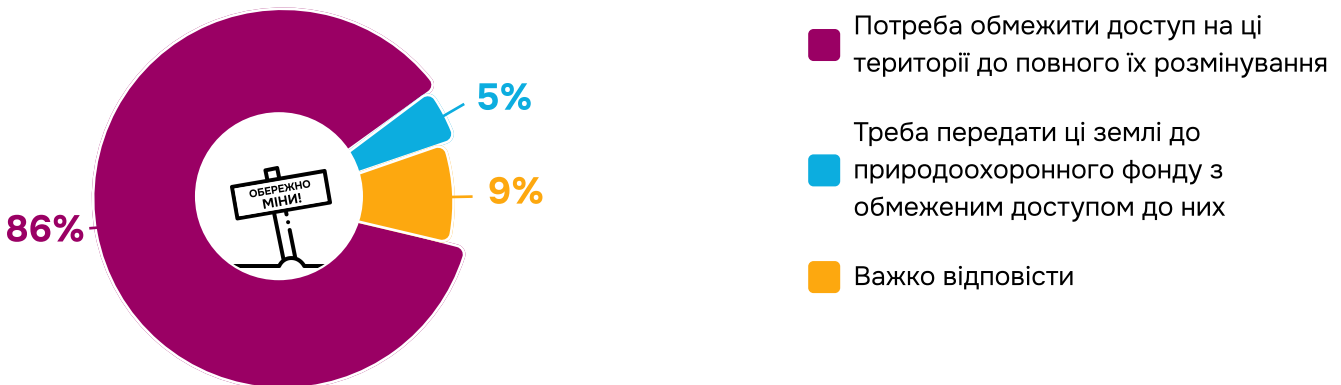
Доцільність обмеження відбудову дач на територіях Національного природного парку «Нижньодніпровський», N=402, %

Q.: Частина затоплених дач знаходиться на території поблизу Нижньодніпровського парку (вздовж Дніпра та його притоків), чи варто, на вашу думку, обмежити відбудову дач на цих територіях?

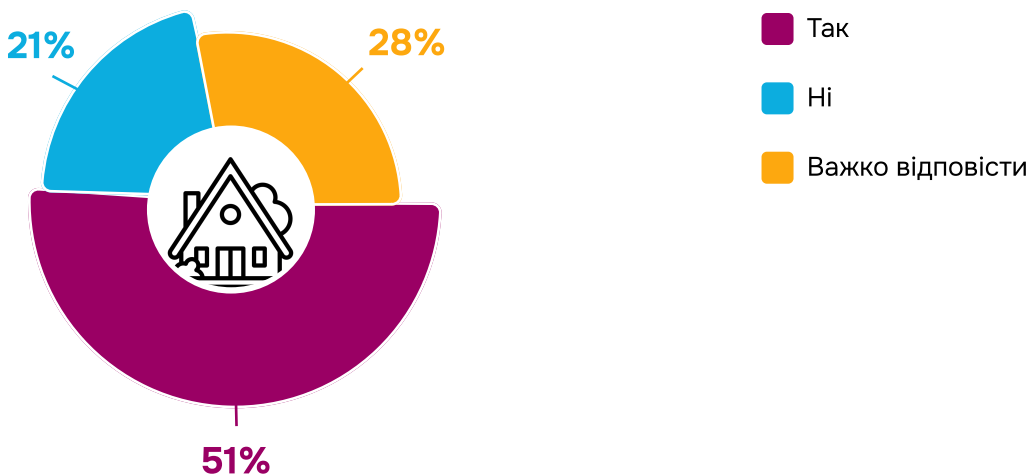
Стосунок до замінованих територій дач (N=402), %

Q.: Частина дачних кооперативів знаходиться на замінованих територіях. Що з запропонованого, на вашу думку, треба з ними робити?

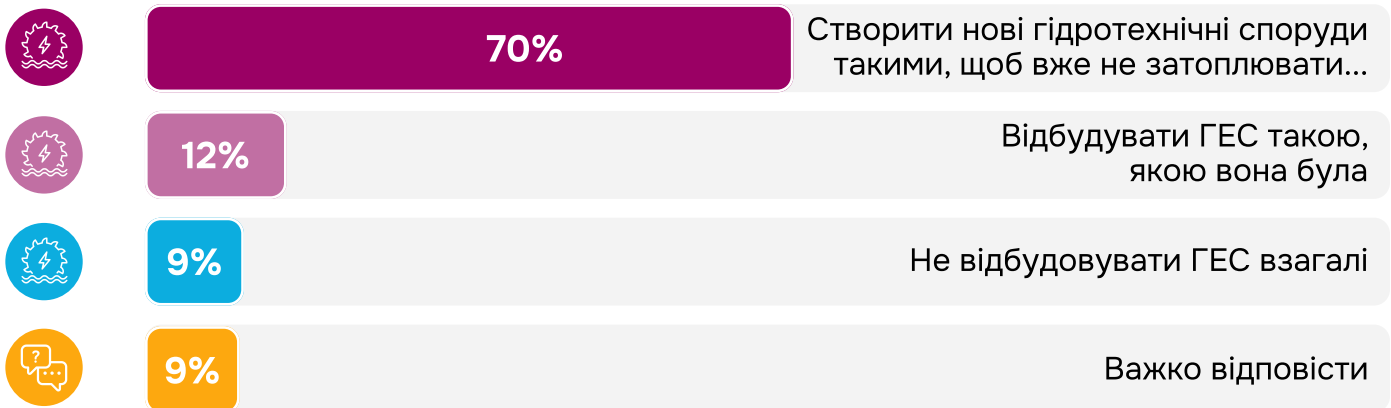
Відношення до збільшення в Херсонській області кількості та площі об'єктів природо-заповідного фонду на небезпечних для людини територіях (замінованих, постраждалих від затоплення, N=402, %

Q.: Як ви вважаєте, чи взагалі варто збільшувати в Херсонській області кількість та площу об'єктів природо-заповідного фонду на небезпечних для людини територіях (замінованих, постраждалих від затоплення)?

Відношення до різних варіантів майбутнього Каховської ГЕС (N=402), %

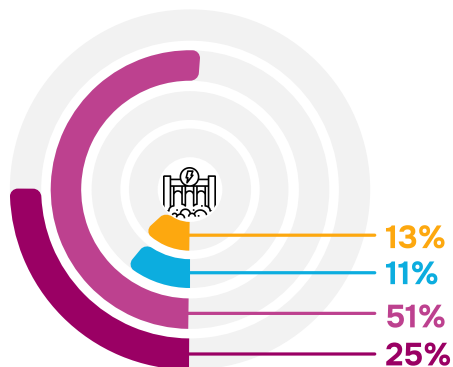
Q.: Який варіант майбутнього Каховської ГЕС ви вважаєте найбільш доцільним?

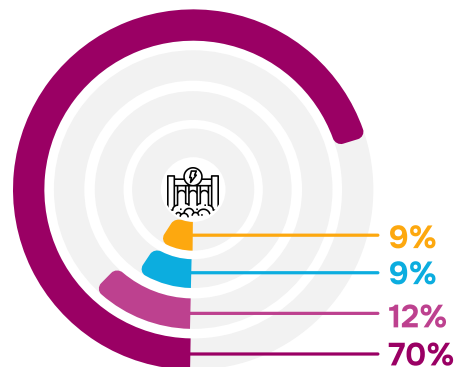
Динаміка ставлення до відбудови Каховської ГЕС

■ Створити нові гідротехнічні споруди
 ■ Відбудувати ГЕС такою, якою вона була
 ■ Не відбудовувати ГЕС взагалі
 ■ Важко відповісти

Жовтень 2023 р.

Квітень 2024 р.

Нові гідротехнічні споруди
 менша за висотою гребля та водосховище у меншому об'ємі;
 гребля та водосховище без відновлення роботи ГЕС

Нові гідротехнічні споруди
 такі нові гідротехнічні споруди, щоб вже не затоплювати таку велику територію

Портрет респондентів

Стать, %

♀ Жінки ♂ Чоловіки

Вік, %

18-29 30-44 45-59 60+

Проживання до 24.02.2022, %

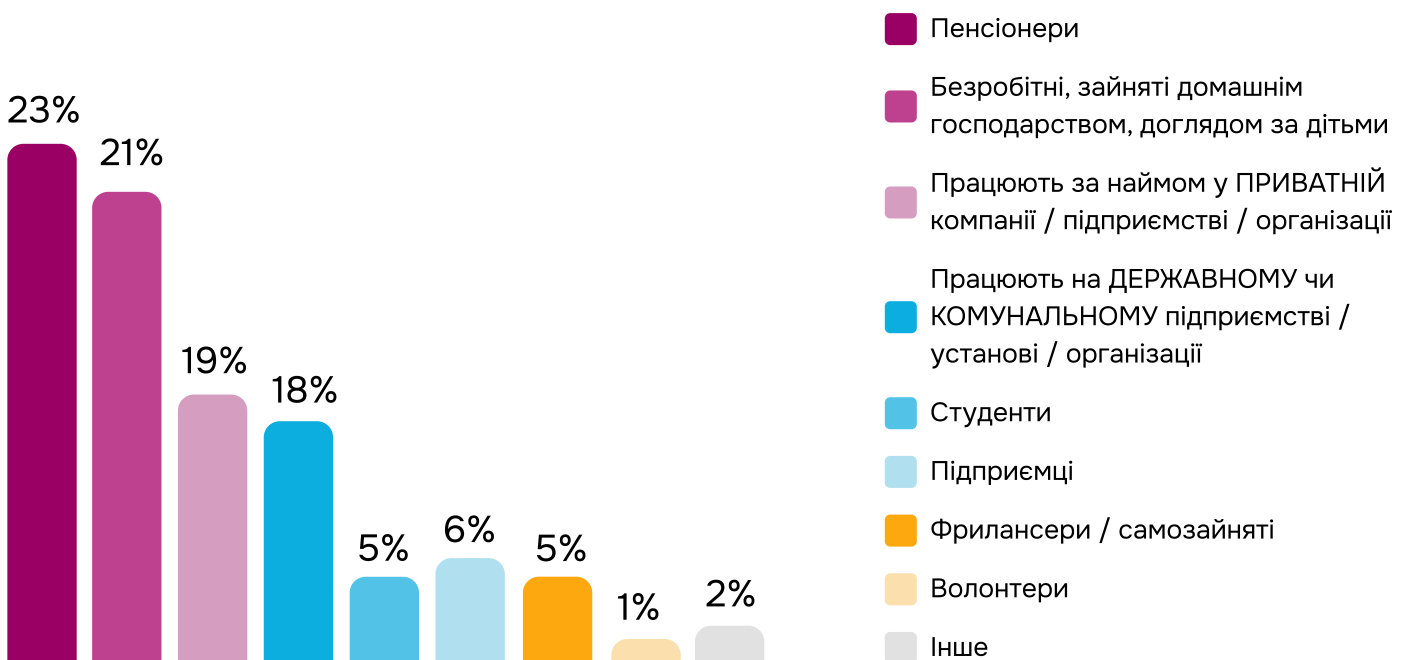
м. Херсон Інші населені пункти Херсонської громади

Проживання зараз, %

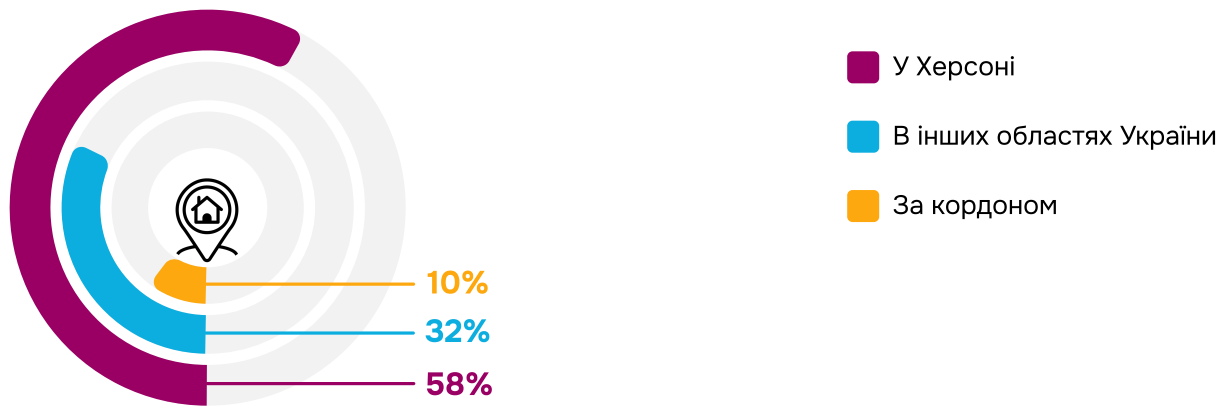

У Херсоні В іншій області України За кордоном

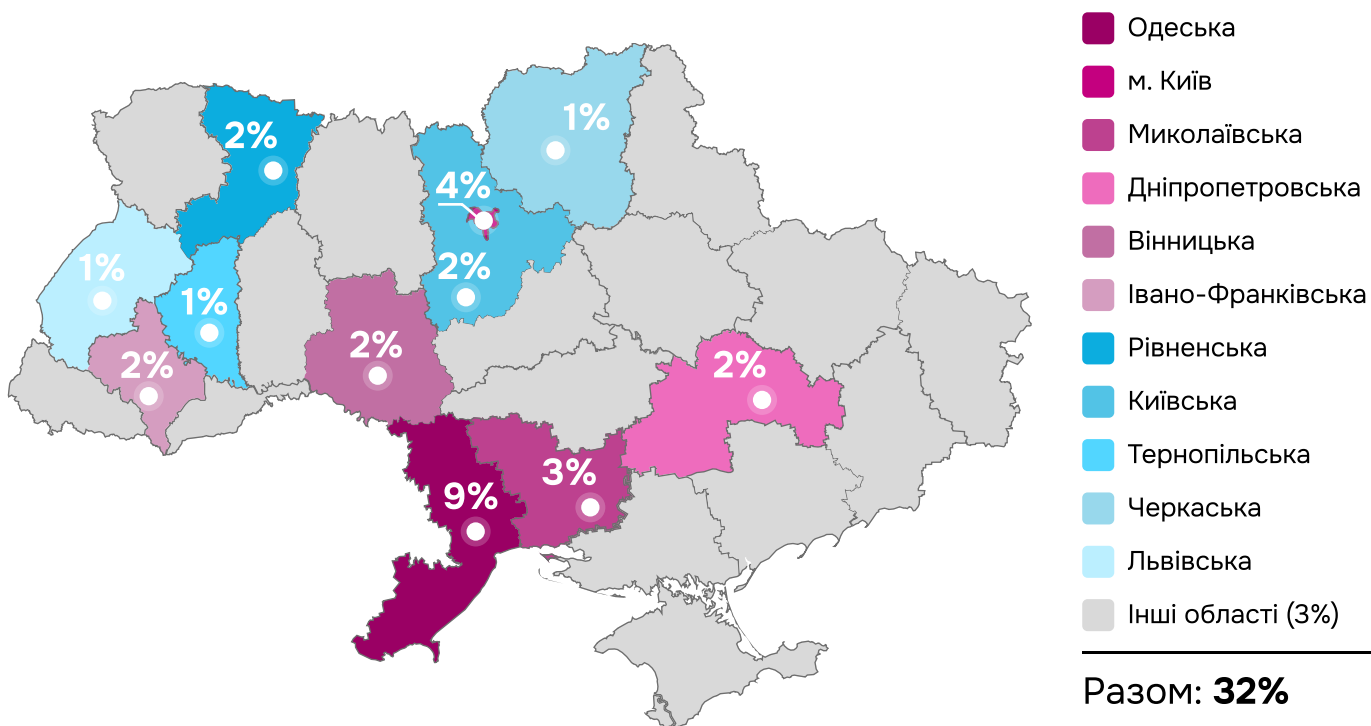
Тип зайнятості на даний час, %

Місце проживання зараз

Переселенці в інших областях України, %

Переселенці за кордоном, %

